

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอหนองสูง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอหนองสูง ได้นำข้อมูลบริบททั่วไปของจังหวัดมาวิเคราะห์ ได้แก่ เขตพื้นที่ของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศ ประชากรและการแบ่งเขตปกครอง ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เขตการปกครอง การศึกษา ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) การประกอบอาชีพและรายได้ การถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเกษตร ปศุสัตว์ แรงงาน การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน และการท่องเที่ยว เพื่อพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด ดังนำเสนอเป็นแผนพัฒนาอำเภอหนองสูง ดังนี้

ที่ตั้งอาณาเขตและบริบททั่วไป

ที่ตั้ง อำเภอหนองสูงตั้งอยู่บริเวณพิกัด วิ.ต. ๓๑๓๒๒๐ อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดมุกดาหาร ห่างจากตัวจังหวัดมุกดาหาร ๕๑ กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๖๓๓ กิโลเมตร

พื้นที่ อำเภอหนองสูงมีพื้นที่ประมาณ ๒๘๘ ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร และแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่ง เช่น ห้วยกระเปียน ห้วยคันแท ห้วยบังอี ห้วยค้อ ห้วยชัน และหนองสูง เป็นต้น

ประชากรและการแบ่งเขตการปกครอง

ประชากรรวม ๒๐,๘๓๔ คน ชาย ๑๐,๓๙๑ คน หญิง ๑๐,๔๔๓ คน ร้อยละ ๑๐๐ นับถือศาสนาพุทธ ความหนาแน่นของประชากรต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร ภายในเขตอำเภอ ๗๒.๑๘ คน อำเภอหนองสูงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๖ ตำบล ๔๔ หมู่บ้าน ดังนี้

๑) ตำบลหนองสูง ๕ หมู่บ้าน	ประชากร ๑,๗๕๗ คน
ชาย ๘๗๔ คน	หญิง ๘๘๓ คน
๒) ตำบลโนนยาง ๑๐ หมู่บ้าน	ประชากร ๖,๐๔๕ คน
ชาย ๓,๐๐๑ คน	หญิง ๓,๐๔๔ คน
๓) ตำบลภูวง ๗ หมู่บ้าน	ประชากร ๒,๗๐๗ คน
ชาย ๑,๓๕๓ คน	หญิง ๑,๓๕๔ คน
๔) ตำบลบ้านเป้า ๖ หมู่บ้าน	ประชากร ๓,๕๔๖ คน
ชาย ๑,๗๕๕ คน	หญิง ๑,๗๙๑ คน
๕) ตำบลหนองสูงใต้ ๘ หมู่บ้าน	ประชากร ๓,๙๗๑ คน
ชาย ๒,๐๑๕ คน	หญิง ๑,๙๕๖ คน
๖) ตำบลหนองสูงเหนือ ๘ หมู่บ้าน	ประชากร ๒,๘๐๘ คน
ชาย ๑,๓๙๓ คน	หญิง ๑,๔๑๕ คน

สภาพเศรษฐกิจ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอหนองสูงเป็นที่ราบสูงและภูเขามีสภาพป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ดินมีสภาพเป็นดินร่วนปนทราย มีสภาพอากาศร้อน และแห้งแล้งปริมาณน้ำฝนน้อยถึงมากทำให้เกิดภัยแล้งและน้ำท่วม พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นนาข้าว โดยส่วนใหญ่จะปลูกข้าวเหนียว กข ๖ (๖๔ %) รองลงมาเป็นข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ (๑๐ %) ในปี ๒๕๔๐/๒๕๔๑ ผลผลิตที่ได้เฉลี่ย ๔๕๑ กก./ไร่ สำหรับข้าวเหนียว กข ๖ และผลผลิตเฉลี่ย ๔๒๗ กก./ไร่ สำหรับข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ส่วนการเพาะปลูกพืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง การปลูกหญ้าเพื่อผลิตเมล็ด ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกไม่มากนัก (๑๐%) การเพาะปลูกไม้ผลไม้น้ำมัน เช่น ยางพารา มะม่วง ลำไย มีพื้นที่เพาะปลูกไม่มากนักเช่นกัน (๘%) ประชากรมีรายได้เฉลี่ย ๒๕,๐๙๖ บาท/คน/ปี และมีผู้จดทะเบียนยากจน สย.๖ จำนวน ๔,๔๕๕ ราย มีเครือข่ายอาสาสมัคร เกษตร และยุวเกษตรกร ๑๙๗ ราย

พืชเศรษฐกิจ คือ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ผลไม้ การผลิตหญ้าเลี้ยงสัตว์

สัตว์เศรษฐกิจ การเลี้ยงโค สุกร

อุตสาหกรรมในครัวเรือน ทอผ้า จักรสาน แปรรูปผลผลิต

สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๑ แห่ง ๑) สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด

การท่องเที่ยว

ในปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๘ มีผู้มาเยือนและท่องเที่ยวที่อำเภอหนองสูง ประมาณ ๔๕,๐๐๐ คน มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น น้ำตกตาดโตน วัดบรรพตคีรี (ภูจ้อก้อ) หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านเป่า หมู่บ้านโฮมสเตย์ บ้านภู ศูนย์วัฒนธรรมเอกลักษณ์เมืองหนองสูงและอนุสาวรีย์เจ้าเมืองหนองสูง

การเงินการคลัง มีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๑ แห่ง สหกรณ์การเกษตร

๑ แห่ง กองทุนหมู่บ้าน ๔๔ กองทุน

สภาพสังคม

ประชากรรวม ๒๐,๘๓๔ คน ชาย ๑๐,๓๙๑ คน หญิง ๑๐,๔๔๓ คน ร้อยละ ๑๐๐ นับถือศาสนาพุทธ
(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙)

สถานบริการด้านสาธารณสุข โรงพยาบาล ขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบล จำนวน ๖ แห่ง

บุคลากรทางการแพทย์ ประกอบด้วย แพทย์ ๒ คน ทันตแพทย์ ๒ คน เภสัชกร ๒ คน

พยาบาล ๓๒ คน เจ้าหน้าที่อื่นๆ ๕๘ คน

สถานศึกษาในความรับผิดชอบเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๒ แห่ง

ห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑ แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๖ แห่ง

วัด จำนวน ๔๖ วัด

สวนสาธารณะ จำนวน ๑ แห่ง

สนามกีฬา จำนวน ๑ แห่ง

ธนาคาร จำนวน ๑ แห่ง

สหกรณ์ จำนวน ๒ แห่ง

สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๙ แห่ง

ตลาดสด	จำนวน ๑ แห่ง
ตู้ ATM	จำนวน ๓ ตู้
ร้านทอง/ร้านอัญมณี	จำนวน ๑ ร้าน
โซว์รูมและศูนย์บริการรถจักรยานยนต์	จำนวน ๒ แห่ง
การรักษาความสงบเรียบร้อย มีสถานีตำรวจภูธร	จำนวน ๒ แห่ง
สถานีตำรวจภูธรหนองสูง	
สถานีตำรวจภูธรหนองสูงใต้	
พรส. จำนวน ๓๙ คน	
กองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดน	จำนวน ๑ กองร้อย
อส. จำนวน ๑๐ นาย	

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่

๑. ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงบังอี แปลงที่ ๑,๕,๖,๗
๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงภูสีฐาน
๓. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ผาน้ำทิพย์ ๑ แห่ง

โครงสร้างพื้นฐาน

อำเภอหนองสูง มีหมู่บ้าน ๔๔ หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน ๖,๕๙๙ ครัวเรือน

๑. ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทั้ง ๔๔ หมู่บ้าน
๒. ระบบประปา มีระบบประปาหมู่บ้าน ๔๔ หมู่บ้าน ทุกครัวเรือน
๓. โทรศัพท์ มีชุมสายโทรศัพท์ ๑ แห่ง
๔. สถานีวิทยุ สถานีวิทยุชุมชน ๑ แห่ง
๕. การคมนาคม
  - ถนนติดต่ออำเภอ ถนนมุกดาหาร – อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
  - ถนนระหว่างอำเภอนิคมน้ำอภัย – อำเภอหนองสูง
  - ถนนทางหลวงชนบทสายบ้านโป่งแดง – บ้านหนองโ
  - อำเภอหนองสูง - ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน

๖. แหล่งน้ำ

- คลองชลประทาน	จำนวน ๔	สาย
- ฝ่ายกักเก็บน้ำชลประทาน	จำนวน ๔	แห่ง
- ฝ่ายน้ำล้น	จำนวน ๔๖	แห่ง
- บ่อบาดาล	จำนวน ๑๒๐	แห่ง
- ลำห้วย	จำนวน ๑๒	สาย